

Greetje van den Berg

Ogenblik

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

Er was iets veranderd.

Kristy zag het aan de manier waarop Katharina naar haar keek. Of beter gezegd: aan de manier waarop haar dochter niet naar haar keek. Sinds ze elkaar op het kleine station van Wörgl hadden begroet, had Katharina haar blik steeds ontweken. Nu was ze druk bezig met haar bagage, terwijl Moritz om haar heen drentelde, jengelend en duidelijk vermoeid van de lange reis. Kristy registreerde Katharina's ergernis.

‘Kom maar bij oma.’ Ze tilde haar kleinzoon op en knuffelde hem. Hij begon meteen een heel verhaal over de treinreis, en terwijl ze zich langzaam met Katharina naar de uitgang van het station begaf, drong het tot Kristy door dat ze die schichtige blik van haar dochter herkende van een jaar of vier geleden toen Katharina hun na een lang verblijf in Wenen had meegedeeld dat ze zwanger was.

Ze zou toch niet weer...?

Meteen verwierp Kristy die gedachte. De omstandigheden waren destijds zo anders dan nu. Katharina was in Wenen afgestudeerd in film-, tv- en mediaproductie. Daarna was het niet eenvoudig om werk te vinden en ze hield zich daar al een jaar

lang in leven met allerhande klussen, op het gebied van zowel korte films als televisie. Ze leefde er in een totaal andere wereld, omringd met mensen uit het vak, en hoewel haar dochter nooit iets over de vader had losgelaten, wist Kristy zeker dat het een van hen moest zijn geweest.

Tijdens haar zwangerschap was ze weer thuis komen wonen, en Kristy zag het nu als een voorrecht dat ze haar kleinzoon van zo nabij kon zien opgroeien. De afgelopen drie weken hadden Katharina en Moritz bij haar ouders doorgebracht. Kristy had haar dochter en haar kleinzoon vreselijk gemist.

‘Hoe was het met opa en oma?’ informeerde ze. ‘Gisteravond zei oma nog dat ze zo van jullie logeerpartij had genoten.’

Haar moeder belde iedere avond.

Meer dan dertig jaar geleden was Kristy haar grote liefde Rainer achterna gereisd en in Auf-fach in de Wildschönau neergestreken. Vanaf het begin had haar moeder ’s avonds gebeld. Alleen een vakantie of onvoorziene omstandigheden konden daar verandering in brengen, maar dat was in al die jaren maar weinig gebeurd. Tegenwoordig maakten ze ook weleens gebruik van Skype, zodat ze elkaar regelmatig zagen.

‘Oma is dol op Moritz.’ Katharina glimlachte.

‘Hij werd stinkend verwend. En met opa mocht hij naar de volkstuin. Wat is die man nog vitaal! Volgend jaar wordt hij tachtig, maar hij fietst nog volop en heeft sinds kort een tablet.’

Ze ratelde.

Moritz vroeg Kristy’s aandacht. Zijn hoge stem attendeerde haar op een rode trein. Met zijn beide handjes pakte hij haar wangen en hij draaide haar hoofd in de goede richting. ‘Kijk dan, omi!’

Vertederd gaf ze toe en stemde in met zijn uitroep dat het een héééél mooie trein was.

Hij wrong zich los. Ze zette hem op de grond maar verlangde wel van hem dat hij haar een hand gaf. Hij mopperde even, maar toen ze bij haar eis bleef, gaf hij toe.

‘Opa en oma gaan met hun tijd mee en dat begon al met skypen,’ pakte Kristy het gesprek met Katharina weer op. ‘De geboorte van Moritz heeft daar zeker aan bijgedragen. Ze wilden zo graag hun achterkleinzoon zien opgroeien. Ik weet nog dat ik verbaasd was toen opa met dat voorstel kwam, want dat was helemaal niets voor hem.’

‘Je skypet meestal met oma.’

‘Ja, opa komt alleen in beeld als hij echt iets te melden heeft.’

Ze stopte een balorige, grijze krul achter haar

oor, die zich uit haar kapsel had losgewrongen. Ooit waren haar lokken van rood koper geweest, zoals Rainer nog weleens in een poëtische bui opmerkte. Jarenlang had ze haar haren nog in die kleur geverfd, maar een halfjaar geleden had ze besloten dat ze daar geen zin meer in had.

Buiten scheen de junizon gul over de straten van het kleine stadje. Moritz ontdekte de ijssalon en wilde een ijsje. ‘Mag ik dat alsjeblieft, omi?’ Hij trok z’n liefste gezicht. ‘Ik hoef maar één balletje...’ Met zijn hand gaf hij een bescheiden afmeting aan. ‘Zo’n balletje... Dan ben je de liefste omi van de wereld...’

Wat had ze hem de afgelopen tijd gemist met zijn grapjes, zijn leuke uitspraken en zijn gevele waarmee hij haar voor zijn karretje trachtte te spannen. Hun huis was zo stil geweest.

Gelukkig dat hij weer terug was. Ze moest van dit moment genieten en ophouden met piekeren over Katharina. Haar dochter was moe van de reis. Meer was er niet aan de hand.

Moritz mocht geen ijsje van Katharina. Kristy beloofde hem dat hij thuis een ijslolly uit de diepvries zou krijgen. Makkend gaf hij zich gewonnen.

Het was nu vier jaar geleden dat Katharina een jaar na haar afstuderen in Wenen terug naar huis was

gekomen. Kristy herinnerde zich nog goed hoe ze die eerste avond aan Rainer en haar op de typische directe Katharina-manier had meegedeeld: 'Pa, ma, ik heb iets te zeggen en daar zullen jullie wel van schrikken: ik ben zwanger!'

Daarna viel er een oorverdovende stilte.

Rainer was beurtelings rood en bleek geworden. Hij was opgestaan en ijsbeerde door de kamer.

Kristy voelde medelijden. Ze wist hoe trots hij op Katharina was, in wie hij veel van zijn eigen creativiteit herkende. Het was alsof ze op dat moment meer aan zijn gevoelens kon denken dan aan die van haarzelf.

'En de vader?' Zij was de eerste die zich weer enigszins hersteld had en ze probeerde praktisch te denken. 'Er moet een vader zijn. Weet die er al van? Neemt hij zijn verantwoordelijkheid? Hoelang kennen jullie elkaar? Ik neem aan dat jullie gaan trouwen?'

'Er is een verwekker.'

Katharina's stem had emotioneel geklonken, maar die vier woorden maakten voor Rainer en haar duidelijk dat ze niet hoefden te verwachten dat hun dochter met man en kind een fatsoenlijk leven zou gaan leiden.

Die vier koel uitgesproken woorden brach-

ten bij Rainer een kentering teweeg. Een moment was Kristy bang geweest dat hij Katharina te lijf zou gaan, maar hij wist zich te beheersen.

Zijn woorden pijnigden. Hij noemde Katharina egoïstisch, ondankbaar, een slet, hooghartig, onwaardig, hersenloos en nog veel meer.

Vreemd genoeg bleef Kristy voortdurend dat gevoel van diep medelijden met hem houden. Sinds Katharina voor haar studie naar Wenen was vertrokken, gaf hij tegenover anderen hoog op van zijn enige dochter. Katharina zat in de wereld van de media. Hij droomde stille dromen over een dochter die het daar had gemaakt. Rainer was net zo dol op hun zoon Markus als op Katharina, maar Katharina was het kind in wie hij zichzelf herkende, al was hij op een heel andere wijze artistiek. Hij hoopte dat zij succesvoller zou zijn dan hij.

Katharina zat als kind al bij hem in de werkplaats, stilletjes toekijkend hoe hij zijn figuren uit hout vormgaf. Later wilde ze het zelf ook doen. Ze was er handig in, maakte minder uitgesproken afbeeldingen en figuren dan Rainer deed, maar haar gave was duidelijk aanwezig. Kristy wist dat hij destijds droomde van zijn dochter als opvolger in zijn werkzaamheden als houtbeeldhouwer en in zijn museum.

Maar zo diep zat de liefde bij Katharina niet. Op haar achttiende gaf ze luid en duidelijk aan dat hij daar niet op hoefde te rekenen. Haar hart lag in de media. Ze wilde films en documentaires maken over zaken die er echt toe deden.

Even helder was het commentaar van Katharina na zijn pijnlijke donderpreek. Met geheven hoofd betoogde ze dat ze best begreep dat ze hem had teleurgesteld, maar het ging om háár leven en háár kind, en ze was niet van plan om te verraden wie de vader was. ‘Hij weet het zelf niet, en dat moet zo blijven.’

‘En als je kind op een bepaalde leeftijd wil weten wie het is?’

‘Dat zie ik tegen die tijd dan wel weer.’

‘Hebben we je nou zo opgevoed?’ had hij uiteindelijk verzucht.

‘Jullie hebben mij de kracht en het vertrouwen meegegeven dat ik er niet alleen voor sta,’ was haar weerwoord. ‘Ik geloof dat ik die kracht aan God mag vragen, en dat geeft me de zekerheid dat ik het best ga redden.’

Daarmee had ze de grootste woede van Rainer weten te verjagen.

In de afgelopen vier jaar was het hun niet gelukt om Katharina van gedachten te doen veranderen.

‘Het moet Strauss zijn geweest,’ had ze op een dag gezegd, toen hun vragen naar de vader van Moritz haar begonnen te vervelen. ‘Als iemand ernaar vraagt, zeg je maar dat het Strauss was. Wenen is de stad van Strauss, dat kan niet missen.’

Verder waren ze nooit gekomen.

Kristy verwachtte niet meer dat ze zijn naam zou prijsgeven. Katharina leek veel op Rainer, maar wat koppigheid betreft, herkende zijzelf veel in hun dochter.

Na de komst van Moritz hadden ze zich erbij neergelegd. Katharina was in de zevende maand van haar zwangerschap bij hen in huis komen wonen. Er was ruimte genoeg in de grote woning, en pension-gasten waren er in de loop der jaren minder gekomen. In het dorp en het dal maakte Katharina al snel naam als het om promotiefilmpjes ging voor bedrijven en de gemeente Wildschönau. Daarmee verdiende ze een redelijk inkomen.

Kristy paste op Moritz. Ze was erbij toen hij werd geboren, hij was heel vaak bij haar te vinden. Hun band was goed en onverbrekkelijk. En dat was de goede kant van het verhaal.

Moritz liep een halfuur later door hun huis alsof hij geen drie weken was weggeweest. Zijn stemme-

tje klonk helder en vrolijk. Opnieuw drong het tot Kristy door dat ze hem heel erg had gemist. Dezelfde blijdschap om de terugkomst van zijn dochter en zijn kleinzoon ontdekte ze ook bij Rainer.

Katharina ging naar haar eigen woonvertrek om koffers uit te pakken en alvast wat filmpjes te bewerken die ze in Nederland had gemaakt tijdens familiebezoek. 'Dan kunnen jullie zelf zien hoe opa en oma hebben genoten van Moritz,' had ze opgewekt gezegd. 'Oma hilde toen we vertrokken. Ik heb haar moeten beloven dat we onze logeerpartij nog eens over zouden doen.'

'Voorlopig zal dat er wel niet in zitten, denk ik.' Meteen baalde Kristy van zichzelf. Waarom zei ze dat nou zo hatelijk? Het was toch logisch dat haar moeder graag wilde dat ze nog eens terugkwamen? Zo vaak had ze haar kleindochter en haar achterkleinzoon niet om zich heen. Wat hadden haar ouders het destijds ook erg gevonden toen ze had besloten om na haar huwelijk met Rainer in Oostenrijk te gaan wonen. Maar uiteindelijk hadden ze haar geen strobreed in de weg gelegd en haar moeder had nooit geklaagd.

Toen ze ruim dertig jaar geleden ontdekten dat de liefde tussen Rainer en haar serieus was, waren ze er niet blij mee. Ze hadden gehoopt dat ze nog